

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс за заемане на академична длъжност „професор“

в област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление: 4.6. Информатика и компютърни науки, специалност: Информатика (Системи за управление на цифрово културно съдържание и електронно обучение), обявен в „Държавен вестник“, бр. 102/01.12.2020 г.

Рецензията е изготвена от: проф. д.н. Иван Ганчев Гарванов, професор в Университет по библиотекознание и информационни технологии, в качеството на член на научното жури по конкурса, съгласно Заповед № 12/29.01.2021 г. на Директора на ИМИ.

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат**:

доц. д-р Десислава Панева-Маринова, ИМИ-БАН

I. Общо описание на представените материали

1. Данни за кандидатурата

За участие в конкурса **доц. д-р Десислава Панева-Маринова** е приложила общо една колективна монография, пет публикации в научни списания, тринадесет публикации в сборници и трудове на международни конференции и една глава от книга.

Приложените научни трудове не са използвани за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „доцент“ и са в тематиката на конкурса.

Деветнадесет от публикациите са индексирани в Web of Science и/или Scopus а тринадесет от тях са импакт фактор и/или импакт ранг.

Представени са и 18 на брой други документи, както следва: Професионална автобиография; Дипломи за завършено ОКС бакалавър от Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ и ОКС магистър от Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“, Диплома за придобита образователна и научна степен „доктор“ с номер 32881/29.01.2009 г., издадена от ВАК по научна специалност 01.01.12 „Информатика“; Списък на публикациите на кандидата с

общ брой 133, от които 15 са с импакт фактор и/или импакт ранг, 61 са индексирани в Web of Science и/или Scopus; Списък на 20 публикации за участие в конкурса за професор; Справка за оригиналните научни приноси в трудовете за участие в конкурса на български и английски език; Резюмета на публикациите за участие в конкурса на български и английски език; Копия от трудовете за участие в конкурса; Списък с цитирания на кандидата с общ брой 371, от които 162 са цитиращи източници, индексирани в Web of Science и/или Scopus; Списък с цитиранията за участие в конкурса за професор са 31 цитирания на 17 публикации от приложените по конкурса; Държавен вестник с обявата за конкурса; Удостоверение за стаж по специалността съгласно изискванията на чл. 29 ал.1 т.2 от ЗРАСРБ, издадено от ИМИ – БАН; Свидетелство за академична длъжност „доцент“, издадено от ИМИ-БАН с номер 526/09.01.2014 г.; Справки за научноизследователска дейност, научно-приложна дейност, учебна дейност, научно-организационна дейност, експертна дейност. От тези справки е видимо, че кандидатката взема активно участие както в ИМИ-БАН, така и в други организации. Активно участва в национални и международни проекти. Ръководител е на 7 докторанти, един от които е успешно защитил, 5 са отчислени с право на защита и един е в процес на обучение. Справка по образец за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал.2 и 3, и на изискванията по чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ, както и на минималните изисквания на ИМИ – БАН, от която се вижда, че кандидатката ги изпълнява и по групи показатели има точките, както следва: Група А – 50 т.; Група В – 104 т.; Група Г – 250 т.; Група Д – 186 т.; Група Е – 205 т.

2. Данни за кандидата

Доц. д-р Десислава Панева-Маринова защитава дисертационен труд на тема „Семантично-ориентирана архитектура и модели за персонализиран и адаптивен достъп до знания в мултимедийна дигитална библиотека”, пред Специализиран научен съвет по информатика и математическо моделиране при ВАК на 27 октомври, 2008 г. От 2009 до 2013 г. е главен асистент в ИМИ-БАН, както и учител по Информатика, ИТ и Компютърна графика в 119 СОУ „Академик Михаил Арнаудов“. От 2013 г. до сега е доцент в ИМИ-БАН в областта на компютърните науки. Научните интереси и професионалният опит на кандидатката са насочени към цифровите библиотеки, системи и среди за електронно обучение, управление на цифрово културно съдържание, което напълно отговаря на обявения конкурс за професор – Системи за управление на цифрово културно съдържание и електронно обучение.

3. Обща характеристика на научните трудове и постижения на кандидата

Както бе отбелязано в т. 1 от настоящата рецензия, кандидатката изпълнява количествените показатели на критериите за заемане на академичната длъжност „професор“ според ЗРАСРБ и по-конкретно по Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Института по математика и информатика при БАН.

Кандидатката работи активно в следните научни области: Системи за управление на цифрово културно съдържание и Технологии и средства за електронно обучение. В тези научни направления са по-голямата част от научните ѝ публикации. Общият брой на публикациите е 133, от които с импакт фактор и/или импакт ранг са 15, а индексирани в Web of Science и/или Scopus са 61. Измежду всички публикации 88 са цитирани 371 пъти. Според Scopus, h-index е 6, а според Web of Science h-index е 4.

По конкурса за професор кандидатката участва с 20 научни труда, разделени на: една колективна монография, пет публикации в научни списания, тринадесет публикации в сборници и трудове на международни конференции и една глава от книга. Деветнадесет от публикациите са индексирани в Web of Science и/или Scopus, тринадесет от тях са с импакт фактор и/или импакт ранг, което надвишава изискването на ИМИ-БАН за поне 10 публикации в издания с IF или SJR. В 9 статии е първи автор, а в 8 е втори автор, което е показател за нейното водещо място при провеждането на научните изследвания.

В представените по конкурса научни трудове на кандидатката не е установено плагиатство.

4. Характеристика и оценка на преподавателска дейност, работа по проекти и други дейности

От приложените документи по конкурса се вижда, че доц. Десислава Панева-Маринова е изключително активна и взема дейно участие при изпълнението на научноизследователски проекти, писането на научни публикации, преподавателска дейност, участие в експертни съвети, журита и др.

Тя е участвала в 34 международни научни форума, изнесла е доклади в 6 чуждестранни университета и институции, участвала е в 12 национални форума, участвала е в изпълнението на 3 проекта с чуждо финансиране, 8 проекта с външно за БАН финансиране и др.

Прави много добро впечатление приложените в практиката резултати от изпълнението на научни изследвания, като са създадени 2 бр. онлайн образователни продукта. Тя е водещ проектант и разработчик на среди за

управление на цифрово културно съдържание – 5 бр. Била е редактор и гост редактор на сборници с научни трудове.

Доц. Десислава Панева-Маринова е научен ръководител на един успешно защитил докторант, пет отчислени с право на защита и един в процес на обучение. Участвала е в 29 изпитни комисии, чела е лекции и е водила упражнения в три университета в страната.

Ръководител е на секция „Математическа лингвистика“ в ИМИ-БАН от 2016 г. – досега, както е и ръководител на Лаборатория по цифровизация – Бургас към секция „Математическа лингвистика“ от 2019 г. – досега. Ръководител е на научен семинар „Дигитална култура“, организиран от секция „Математическа лингвистика“ от 2017 г. – досега.

5. Съдържателен анализ на научните и научно-приложните постижения на кандидата, съдържащи се в материалите за участие в конкурса

Приносите на кандидата тематично попадат в следните научни направления:

- Системи за управление на цифрово културно съдържание – технологии и средства.

В статии с номера 9, 12, 19, 20 са изследвани архитектурата и функционалностите на цифрови библиотеки (методи и средства за създаване, използване, семантично описание на съдържанието в цифрови библиотеки; архитектура и функционалности на цифрови библиотеки; подходи за персонализирано използване на ресурси и услуги), както и създаването, представянето и управлението на съдържанието в цифрови библиотеки. В статии с номера 3, 4, 5, 10, 16 са изследвани принципите на представяне, извличане и обработка на знания (методи и средства за анализ, синтез, обработка и интелигентно куриране на големи масиви от данни; извличане на знания от данни). В статии с номера 2, 3, 6, 13, 14, 15 са изследвани методите и средствата за интеграция на системи за управление на цифрово културно съдържание; изграждане на цифрови културни екосистеми (методи и средства за оперативна съвместимост на съдържателно ниво; модели на екосистеми с цифрови културни авоари).

Приносите в това направление бих ги класифицирал като научно приложни с приложение на научните постижения в практиката. Получените научни резултати обогатяват съществуващите знания и разкриват нови предизвикателства пред развитието и приложението на системи за управление на цифрово съдържание.

- Електронно обучение – технологии и средства

В статии с номера 1, 7, 8, 11, 17, 18 са изследвани различни приложения на ИКТ в обучението (разработване и приложения на сериозни образователни игри (serious games), цифров театър (digital theatre) и метода „разказване на истории“ (storytelling) в обучението; модели и средства за обучение по математика чрез творческото интегриране на педагогически методи, изкуства и иновативни технологични платформи).

Приносите в областта на електронното обучение са с научно приложен характер и са изключително актуални особено през последната една година при създамата се пандемична обстановка.

Представените по конкурса научни публикации са получени при изпълнението на десет научноизследователски проекта и национални научни програми. Те са свързани с реализацията на внедрени в България системи за управление на цифрово културно съдържание и цифрови образователни продукти като: „Виртуална енциклопедия на Българската иконография“, „Енциклопедия Славика Санкторум“, „Виртуална колекция с икони“, „Траките“.

Логично продължение на научните изследвания на кандидата е и монографичният труд [20] в който са представени иновативни инструменти за достигане до културните авоари, приложения и услуги за тяхното подобро, устойчиво и креативно използване/преизползване, интелигентна подредба, откриване, подбор, групиране и управление. Основен принос на монографията бих посочил разработения алгоритъм за комплексно търсене на информационни обекти в цифрова библиотека. Съществен приложен принос е и разработеното софтуерно решение на цифрова библиотека, позволяващо бърз пренос и внедряване за нови области и различен тип обекти.

6. Критични бележки и препоръки

Позволявам си да препоръчам на доц. Десислава Панева-Маринова да бъде научен ръководител на повече докторанти, за да предаде своя богат научен и преподавателски опит на следващото поколение български преподаватели и изследователи.

7. Лични впечатления за кандидата

Не познавам лично кандидатката по настоящия конкурс доц. Десислава Панева-Маринова, но съм силно впечатлен от нейната научноизследователска продукция. Смятам, че тя е изграден научен работник със завидни знания и умения и че тя трябва да продължи да работи и в бъдеще с този ентузиазъм.

8. Заключение за кандидатурата

След като се запознах с представените в конкурса материали и научни трудове и въз основа на направения анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни и научно-приложни приноси, потвърждавам, че научните постижения отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Института по математика и информатика при БАН.

Доц. Десислава Панева-Маринова удовлетворява минималните национални изисквания в професионалното направление и не е установено плагиатство в представените по конкурса научни трудове.

Давам своята положителна оценка на кандидатурата.

II. Общо заключение

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам Научното жури да предложи на Научния съвет на ИМИ-БАН да избере доц. д-р Десислава Панева-Маринова да заеме академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки, научна специалност Информатика (Съвременни технологии за запазване, достъпност и защита на научното и културно наследство).

дата: 15.03.2021 г.

Изготвил рецензията:

(проф. д.н. Иван Гарванов)